

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीनिवासरामानुजमहादेशिकैः (मैसूर आण्डवन्)
संस्कृतभाषायां अनुवाद्य अनुगृहीतं
श्रीमद्वेदान्ताचार्यविरचितम्
॥ पिळ्ळैयन्दादि ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ पिळ्ळैयन्दादि ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी ।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥

श्रीतूप्पुलिप्रयनन्दनाङ्घ्रियुगलस्यान्तादिका गाधिकाः
लोकोज्जीवनहेतुतः श्रुतिनिगूढार्थान्विता द्राविडीः ।
भक्त्या यो विरचय्य कर्णमधुरं तत्सन्निधौ सञ्जगौ
मित्रं तस्य गुणाकृतेश्च वरदाचार्यस्य पादौ हि नः ॥

राजीवान्तर्निवासानिशवसतिसमुल्लासिवक्षःस्थलश्री -
कान्ताङ्घ्र्यब्जोत्तमाङ्गानवधिककरुणश्रीशठार्यङ्घ्रियुग्मे ।
श्रीमद्रामानुजस्याभिलषितवसतेरद्भुतौदार्यशंसि -
श्रीमत्तूप्पुल् सुतस्याऽनघचरणयुगं राजते मस्तके मे ॥ 1 ॥

यद्वन्मूर्धानमेन्नो गुरुचरणयुगं मानवा नेत्रयुग्मम्
आनन्दाश्रुप्रवर्षं सततमनुभवेत् तीव्रदुःखं प्रणश्येत् ।
व्योम्नानन्दः परे स्यात् परम उरुयशस्तूप्पुलग्रेसरस्य
तद्वन्नित्यं पदाब्जं शिरसि सुनिहितं सः कदा वा भवेन्नु ॥ 2 ॥

जीवोज्जीवप्रवृत्तश्रुतिनिवहविदः शास्त्रसन्दोहवेत्तुः
सम्यक्तत्त्वार्थबोद्धुः शरणवरणसन्दर्शिनो योगिनेतुः ।
श्रीमद्रामानुजस्य स्तुतिमनवरतं कुर्वतस्तूप्पुलिन्दोः
गानाच्छ्रेयः प्रदानात् परमिह परतो नास्ति नोज्जीवनार्थम् ॥ 3 ॥

वेद्यां कस्योत्तरायामुदितमुरुदयं ध्यायतः श्रीधरं तम्
 सत्यैकालम्बिशीलोत्तरमुनितिलकस्यार्यरामानुजस्य ।
 कारुण्यं ह्यात्मजीवातुरिति दृढधिया ब्रह्मतेजस्वितूप्पुल् -
 नन्देनोक्तात् कलौघात् परमिह न भवेत् अस्मदुत्तारमन्त्रम् ॥ 4 ॥

सृष्ट्यादौ लोकमीशस्तदनुकरुणया सत्त्वपूर्णं कलौघम्
 व्यातन्वन् सर्वजीवातिशयकुशललाभाय सत्कीर्तिमूर्तिम् ।
 प्राप्याऽथो वेङ्कटाद्रिं निरवधिकयशोरूपमादाय भूयः
 तूप्पुल् श्रीवेङ्कटेशाह्वयमवनितरेऽनादिपापान्यलुम्पत् ॥ 5 ॥

नानाशास्त्रप्रवीणो निखिलनिगमवागर्थविद्वेदमौलेः
 आचार्योऽस्मत्तपस्याफलत उदितवान् तूप्पुलग्रस्थलेऽग्नयः ।
 सूरीन्द्रो वेङ्कटेशो बहुविधसुकलालोलजिह्वाप्रघोष -
 प्रध्वस्तारातिचक्रस्त्विति हि समनवं नैक्ष एनो ममोग्रम् ॥ 6 ॥

अद्याऽऽरभ्याऽघसङ्घाः ! मदितरपदमन्वेषणीयं भवद्भिः
 रोषान्मां हिंसितुं वो न भवति सुकरं प्रागिवाऽतोपयात ।
 एतच्चैवं कुतश्चेत् यतिकुलपतिरामानुजार्योक्तिलीला -
 लोलः श्रीतूप्पुलार्यो विलसति हृदयं गाढमाविश्य यन्मे ॥ 7 ॥

अत्यल्पानित्यहीनायनगतिसुभरात्मोदराः भो ! नराः कौ
 सुष्ठूपायं विमुक्तेः विषहनिरयतो नैव जानीथ यूयम् ।
 युष्माकं तं ब्रुवेऽहं निशमयत भवाम्भोधिदुःखापनुत्यै
 तूप्पुल्जातस्य पादौ प्रणमत ! महतः पूरुषस्याऽऽशुभक्त्या ॥ 8 ॥

सिद्ध्येयुः प्रश्रितत्वं मृदुशुभचरिताचारकारुण्यभावाः
 नश्येयुर्नीचसङ्गोऽमतिरघनिचयोऽशुद्धिभावश्च तेषाम् ।
 श्रीमद्रामानुजस्य प्रगुणगुणनिधेस्तावकं सद्गुणानाम्
 श्रीतूप्पुल् सूरिवर्यं ह्यनितरशरणा येऽति भक्त्या प्रपन्नाः ॥ 9 ॥

आत्मैकालम्बिरक्ष्याश्रितदुरधमपोह्याऽनुकम्पाभिवर्षिन् !

तूष्पुल् स्वामिन् गुरो ! मे निजमहिमविदां कल्पभूजातकल्पः !।
संसारावर्तदुःखाधिकजलधिनिमग्नस्य पाशान् मदीयान्
विच्छिद्याऽद्धा प्रदेहि त्वदुभयपदनिर्वर्णनस्थास्त्रुसेवाम् ॥ 10 ॥

कल्पक्षोणीरुहेति क्षितिगतधनिकान् संस्तुयां नैव वाचा
शैलेत्युग्रं तपस्यन् तनुमिह न दहेयं कथञ्चित् कदाऽपि।
विज्ञाताशेषतन्त्राऽप्रतिमकविमणे ! भक्तबृन्दस्तुतश्री
तूष्पुल् जाताऽद्भुत ! त्वं निरुपधिदयया मां च मुक्तं विधत्स्व ॥ 11 ॥

कोऽप्यग्र्यो नास्त्युपायो मयि तदपि विमोहाधिकश्चाऽस्मि हन्त !
श्रुत्युक्ताचारहीनस्तदितरदुरनुष्ठाननिष्ठोऽभवं भोः।
विज्ञानोत्पत्तिभूमे ! श्रुतिशिखरगुरूत्तंस ! भाग्याधिकास्म -
तूष्पुल् देवेत ऊर्ध्वं नहि तव करुणायाः परो मे दयस्व ॥ 12 ॥

कर्मज्ञानाढ्यभक्त्याचरण इह न मे शक्तिराहो विरक्तिः
विश्वासो वा प्रगाढो न च विधिविहितो न्यासकृत्येऽपि वास्ते।
तप्तस्वर्णाभमूर्ते प्रविलसदनघोदारकीर्ते सुतूष्पुल्
स्वामिन् ! त्वत्पादपाथोरुहयुगमधुना विस्मरेयं हि नैव ॥ 13 ॥

भक्तिः साक्षात्त्वदग्रे मम पुनरचला न त्वदङ्घ्र्याश्रितेषु
प्रीतिर्वा नैव जातेत्यथ यदि मनुषे भोः फलं किं ततः स्यात्।
दोषस्पृग्दूरतूष्पुल् व्युदितविभुमणे पूर्णकारुण्यवर्ष
युष्मच्छीलानुरूपं गुरुवर मयि संवर्ष हर्षाज्जनिघ्नम् ॥ 14 ॥

मान्यो नान्यः सहायो निरुपधिकरुणायास्तवास्ते ममातः
प्रौढे मेऽपास्य दुःखे हिततममपि विज्ञाय भूयस्त्वमेव।
श्रीमत्प्रेष्ठाष्टवर्णं मनुमनु पठितुं ताश्च निष्ठा वरिष्ठाः
स्वामिन्नद्य प्रदेयाः सदभिविनुततूष्पुल् कुलैकप्रदीप ॥ 15 ॥

विख्याते वेङ्कटाद्रावनुकलविलसद्विव्यदीपेऽखिलापे
 पद्मावासातिरम्यप्रसरसुरभितश्रीसमाश्लिष्टहत्के।
 युष्मद्भक्तेषु शुद्धाधिकमतिषु परां मे च सङ्कल्प्य भक्तिम्
 तादृक्षेषु त्वमेतामपनुद कपटां पाहि तूप्पुल् सुरक्षिन् ॥ 16 ॥

अस्मत्संरक्षकश्रीघटजलकुलपत्यार्यरामानुजस्य
 स्यन्दन्माध्वीकरक्ताम्बुजचरणयुगं प्रेत्य नित्यं प्रणम्य।
 तद्भर्षेक्षाभिवर्षश्रुतिशिखरयुगोल्लासिसारार्थवर्षिन्
 भोः पूर्णत्राण तूप्पुल् कुलमहितपते ! सन्ततं पालयाऽस्मान् ॥ 17 ॥

कारुण्यासारवर्षिन् ! श्रुतिशिखरगुरो ! पूत तूप्पुल् प्रभो ! नः
 कव्यग्राहंयुतर्कप्रविदुरुमदहत्केसरिन् ! वादिमर्दिन् !।
 मूर्ध्याधायाञ्जलिं मे निशमय वदतोऽमुं हि विज्ञापनां भोः
 युष्मद्भक्तैकसक्तं मम कुरु कृपया चित्तमश्रान्तमत्र ॥ 18 ॥

भक्तात्यन्तेप्सिते त्वत्पद इह जयतां स्मेरवक्त्रं च शुद्धं
 व्याख्यामुद्रः करस्ते जयतु विजयतां शुभ्रमुत्पुण्ड्रलक्ष्मीः।
 दीव्यत्पद्माक्षमालात्रिगुणितमहिमब्रह्मसूत्रप्रकाशा
 मूर्तिर्जेजीयतां ते निरवधिसमयं तूप्पुलुत्पन्नरत्न ! ॥ 19 ॥

शोभाभोगाङ्ग तूप्पुल्प्रभवगुरुवदान्यातिमृद्वङ्घ्रिपद्मे
 प्रोद्गातुं संश्रितानां सुखकर मनवं विंशतिं चान्तिमादिम्।
 भक्त्यैतां ये प्रहृष्टाः सुदृढमनुदिनं सादरं कीर्तयन्ते
 तेषां पूतोत्तमाङ्गे विलसत इह तूप्पुल् गुरोः पादपद्मे ॥ 20 ॥

श्रीमद्वेदान्तसूरिप्रगुणसुमहिता द्राविडोक्तौ सुगाधाः
 चक्रे भक्त्या तदीयात्मजवरवरदस्सञ्जगौ सूरिवर्यः।
 श्रीमद्वेदान्तरामानुजगुरुचरणासेवगोपालसूरिः
 श्लोकीकृत्याखिलास्ता व्यवृणुत सुखबोधाय भाषाद्वयेन ॥

॥ इति पिळ्ळैयन्दादि समाप्तम् ॥
कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने ।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥